

Številka: 007-46/2016/2

Datum: 14.6.2016

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

Direktorat za trg dela in zaposlovanje; gp.mddsz@gov.si

Zadeva: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju nasilja v družini (ZPND) – EVA 2016-2611-0006

Zveza: Vaše elektronsko sporočilo, z dne 6. 6. 2016 ter priloženo gradivo

Spoštovani,

Informacijski pooblaščenec (v nadaljevanju IP) je prejel vaše zaprosilo za posredovanje pripomb k predlaganim spremembam Zakona o preprečevanju nasilja v družini (v nadaljevanju: predlog zakona). V nadaljevanju vam na podlagi 48. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (Ur. l. RS, št. 86/04, 113/05, 51/07 in 67/07, v nadaljevanju ZVOP-1) posredujemo mnenje IP z vidika varstva osebnih podatkov.

IP po pregledu predlaganih dopolnitev sprememb predloga zakona ugotavlja, da bi se na obdelavo in zbiranje osebnih podatkov lahko nanašali predvsem naslednji členi predloga zakona: 7. člen (sprememba 9. člena ZPND), 8. člen (dodatek novih 9.a in 9.b člena ZPND), 10. člen (sprememba 11. člena ZPND), 11. člen (sprememba 14. člena ZPND) in 16. člen (sprememba 19. člena ZPND).

K 10. členu predloga zakona

V skladu z 10. členom predloga zakona naj bi se 11. člen ZPND spremenil, tako da se prvi odstavek glasi:

»(1) Državni zbor sprejme na predlog vlade resolucijo o nacionalnem programu preprečevanja nasilja v družini in nasilja nad ženskami (v nadaljevanju: nacionalni program) za obdobje šest let.«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Nacionalni program pripravi ministrstvo, pristojno za delo, družino in socialne zadeve, v sodelovanju z drugimi ministrstvi, obsega pa zlasti:

- oceno stanja in opredelitev ključnih problemov na področju preprečevanja nasilja v družini in nasilja nad ženskami,
- temeljne cilje, usmeritve in naloge na področju preprečevanja nasilja v družini in nasilja nad ženskami v obdobju, ki ga obsega nacionalni program,
- nosilce akcijskih načrtov za izvajanje usmeritev in nalog iz nacionalnega programa na posameznih področjih,
- preventivne dejavnosti,
- podatke, ki se bodo v okviru dejavnosti državne statistike zbirali, obdelovali, povezovali, shranjevali, analizirali in izkazovali,
- usmeritve za obvezno in redno sistematično izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev vseh organov in organizacij,
- zagotavljanje finančnih in drugih sredstev tudi za delovanje nevladnih organizacij,
- usmeritve za delo z otroki žrtvami spolne zlorabe,
- delo s povzročitelji nasilja.«.

Kot izhaja iz besedila predlaganih sprememb, naj bi se z resolucijo o nacionalnem programu preprečevanja nasilja v družini in nasilja nad ženskami, ki jo za obdobje 6 let sprejme Državni zbor RS, med drugim opredelilo podatke, ki se bodo v okviru dejavnosti državne statistike zbirali, obdelovali, povezovali, shranjevali, analizirali in izkazovali. IP v zvezi s tem opozarja, da navedeno ne more predstavljati ustrezne samostojne pravne podlage, da bi se zbiralo in obdelovalo druge osebne podatke, kot tiste v skladu z Zakonom o državni statistiki (Uradni list

RS, št. 45/95 in 9/01, v nadaljevanju ZDSta) in na njegovi podlagi sprejetim Letnim programom statističnih raziskovanj za posamezno leto. Slednjega na podlagi 23.c člena določi generalna direktorica Statističnega urada RS v soglasju s pooblaščenimi izvajalci programa statističnih raziskovanj in je objavljen v Uradnem listu RS. Opredelitev v navedenem nacionalnem programu lahko torej služi zgolj kot napotek za oblikovanje Letnega programa statističnih raziskovanj za posamezno leto in ne kot samostojna zakonska podlaga za zbiranje dodatnih osebnih podatkov.

V skladu s 109. členom Poslovnika Državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13, v nadaljevanju PoDZ-1) z resolucijo državni zbor ocenjuje stanje, določa politiko in sprejema nacionalne programe na posameznih področjih. Ne gre torej za zakonski predpis, ampak predvsem strateški oziroma programski akt. Zato IP iz previdnosti opozarja, da mora v skladu z Ustavo RS (38. člen) zbiranje, obdelovanje in namen uporabe osebnih podatkov določati zakon (podzakonski predpis torej ne zadošča). V kolikor ocenjujete, da bi bilo v zvezi s predlaganimi spremembami treba zbirati in obdelovati dodatne osebne podatke izven tistih na podlagi ZDSta oziroma za druge namene poleg že predvidenih z ZDSta ali drugimi predpisi, ki imajo naravo zakona, predlagamo, da predlog zakona ustrezno dopolnite.

K 11. členu predloga zakona

Najprej opozarjamo na (najverjetneje) napako oziroma nejasnost glede oštevilčenja odstavkov. Predlog zakona namreč v 11. členu, ki se nanaša na spremembe 14. člena ZPND dvakrat na različnih mestih besedila opredeljuje besedilo tretjega odstavka 14. člena ZPND. Domnevamo, da gre v drugem delu za nov peti odstavek.

V zvezi s predlaganim novim tretjim odstavkom ter novim petim odstavkom, ki se nanašata tudi na zbiranje in obdelavo osebnih podatkov opozarjamo, da nikjer ni določeno, za kateri namen, naj bi centri za socialno delo pridobivali podatke za obsojenca – tretji odstavek (podatek o prostih izhodih in predvidenem datumu odpusta od zavoda za prestajanje kazni zapora) oz. povzročitelja nasilja – peti odstavek (podatek o udeležbi povzročitelja na napotenem programu od izvajalca programa). Glede na to, da mora biti, kot smo že opozorili zgoraj, namen določen z zakonom, predlagamo, da besedilo predloga zakona v tem delu dopolnite.

K 16. členu predloga zakona

Spremenjeno besedilo 19. člena ZPND, v šesti alineji prvega odstavka določa, da lahko sodišče povzročitelju nasilja, ki je žrtev telesno poškodoval, ali ji je prizadejal škodo na zdravju, ali je drugače posegel v njeno dostojanstvo ali druge osebnostne pravice, med drugim zlasti »prepove objavljjanje vseh osebnih podatkov žrtve, sodnih spisov in osebnih zapisov;«.

Glede besedila novega prvega odstavka 19. člena ZPND predlagamo v razmislek, da se zaradi narave in občutljivosti obravnave žrtev nasilja prouči možnost dopolnitve zakonskega besedila na način, da bi sodišče lahko, če bi ocenilo, da je to potrebno za zavarovanje žrtve nasilja, izreklo za določeno omejeno obdobje ukrep prepovedi objavljjanja vseh osebnih podatkov žrtve, sodnih spisov in osebnih zapisov tudi drugim, ne le povzročitelju. V povezavi z določbo 9. člena glede varstva identitete žrtve bi navedeno po oceni IP lahko bistveno pripomoglo k varovanju žrtve nasilja.

V drugem odstavku pa besedilo 19. člena po novem določa, kdaj lahko sodišče izreče ukrepe po prvem odstavku 19. člena ZPND (za največ 12 mesecev), in sicer kadar je to potrebno za zaščito žrtve, med drugim zlasti: če povzročitelj nasilja žrtev proti njeni izrecni volji protipravno nadleguje z uporabo oziroma objavljjanjem vseh osebnih podatkov žrtve, sodnih spisov in osebnih zapisov (točka d).

Glede besedila drugega odstavka 19. člena ZPND predlagamo črtanje besede »vseh« saj lahko glede na naravo stvari po mnenju IP predstavlja nadlegovanje že uporaba ali objava nekaterih (ne nujno vseh) osebnih podatkov.

Lepo vas pozdravljamo,

Mojca Prelesnik, univ. dipl. prav.,
informacijska pooblaščenka

Pripravila:
Alenka Jerše,
namestnica informacijske pooblaščenke